

Додаток 14
до Правил прийому на навчання
для здобуття вищої освіти в
ЧНУ ім. Петра Могили в 2026 році
(пункт 8 розділу VI)

ПРАВИЛА ПРИЙОМУ ДО АСПІРАНТУРИ ТА ДОКТОРАНТУРИ ЧОРНОМОРСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ

I. Загальні положення

1. Відділ аспірантури та докторантури є науково-навчальним структурним підрозділом Чорноморського національного університету імені Петра Могили, який займається підготовкою докторів філософії/докторів наук, що визначається п. 23 Статуту Чорноморського національного університету імені Петра Могили.

2. ЧНУ імені Петра Могили проводить набір до **аспірантури** за такими спеціальностями:

- A7 Фізична культура і спорт
- B9 Історія та археологія
- B11 Філологія
- C2 Політологія
- C3 Міжнародні відносини
- C4 Психологія
- D1 Облік і оподаткування
- D3 Менеджмент
- D4 Публічне управління та адміністрування
- D8 Право
- E2 Екологія
- F3 Комп'ютерні науки
- F7 Комп'ютерна інженерія
- G7 Автоматизація, комп'ютерно-інтегровані технології та робототехніка
- G18 Геодезія та землеустрій
- I2 Медицина

3. ЧНУ імені Петра Могили проводить набір до **докторантури** за такими спеціальностями:

- 1. Історія та археологія
- 2. Філологія
- 3. Політологія
- 4. Комп'ютерні науки
- 5. Комп'ютерна інженерія
- 6. Медицина
- 7. Публічне управління та адміністрування

4. Правила прийому до аспірантури та докторантури затверджує вчена рада університету як додаток до загальних Правил прийому. Термін їх дії – протягом календарного року.

5. Підготовка в аспірантурі університету здійснюється за рахунок:

- коштів державного бюджету;
- коштів юридичних та фізичних осіб (на умовах контракту).

Підготовка в аспірантурі за кошти державного бюджету здійснюється за денною формою навчання; за кошти юридичних та фізичних осіб – за вечірньою та заочною. Кількість аспірантів, підготовка яких здійснюється поза державним замовленням, визначається ліцензійними умовами університету.

Нормативний термін підготовки доктора філософії в аспірантурі становить чотири роки незалежно від форми навчання. Періоди, коли аспірант не має можливості працювати над дисертацією з поважних причин, передбачених законодавством, не включаються до терміну навчання. Вчена рада Чорноморського національного університету імені Петра Могили оцінює обставини, що унеможливили роботу над дисертацією, а рішення з цього питання затверджується ректором університету.

6. Підготовка здобувачів ступеня доктора наук здійснюється в докторантурі Чорноморського національного університету імені Петра Могили заочною (денною) формою навчання або шляхом самостійної підготовки їх наукових досягнень до захисту. Нормативний термін підготовки доктора наук у докторантурі університету - два роки.

7. Для врегулювання відносин між аспірантом/докторантом та Чорноморським національним університетом імені Петра Могили укладається договір.

8. Правила прийому до докторантури/аспірантури Чорноморського національного університету імені Петра Могили, якими регулюється вступ на відповідні рівні вищої освіти та в установлені терміни, оприлюднюються на офіційному веб-сайті університету.

II. Реєстрація заяв, конкурсний відбору та зарахування до аспірантури Чорноморського національного університету імені Петра Могили

1. Прийом заяв вступників на навчання для здобуття ступеня доктора філософії здійснюється через особисті електронні кабінети вступників (<https://vstup.edbo.gov.ua/>).

2. Здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії, які до 01.01.2024 року були відраховані з аспірантури у зв'язку із завершенням терміну навчання за відповідною ОНП без захисту дисертації, можуть бути поновлені на заочну або вечірню форму навчання в межах ліцензованого обсягу за умови наявності інформації в ЕДБО з метою захисту дисертації на строк не більше дев'яти місяців

(наказ МОН від 20.12.2024р. № 1775).

Особа, яка була відрахована з аспірантури у зв'язку із завершенням навчання за відповідною ОНП без захисту дисертації, може вступити повторно (постанова КМУ від 23.03.2016р. № 261). Особа, яка раніше проходила підготовку в аспірантурі за державним (регіональним) замовленням, має право на повторний вступ до аспірантури за державним замовленням лише за умови відшкодування коштів, витрачених на її підготовку, у визначеному Кабінетом Міністрів України порядку (відповідно до постанови КМУ № 658 від 26 серпня 2015 року «Порядок відшкодування коштів державного або місцевого бюджету, витрачених на оплату послуг з підготовки фахівців»).

III. Організація прийому на навчання для здобуття ступеня доктора філософії в аспірантурі Чорноморського національного університету імені Петра Могили

1. Чорноморський національний університет імені Петра Могили приймає на навчання для здобуття ступеня доктора філософії громадян України, які мають вищу освіту і кваліфікацію магістра (спеціаліста).

Прийом на навчання для здобуття ступеня доктора філософії проводиться за конкурсом. При розміщенні державного замовлення на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти використовується критеріальний розподіл бюджетних місць.

2. Особи, які вступають на навчання для здобуття ступеня докторів філософії, перед початком вступних іспитів в закладі освіти подають такі **документи (в паперовому вигляді):**

- заяву вступника з особистого електронного кабінету;
- листок обліку кадрів і автобіографію;
- копію диплома магістра (спеціаліста) із зазначенням здобутої спеціальності (кваліфікації) та додаток;
- список опублікованих наукових праць і винаходів (за наявності);
- рекомендацію до аспірантури (за наявності);
- 3 фотокартки 3x4;
- копію паспорта;
- копію довідки про присвоєння ідентифікаційного номеру;
- сертифікат складання ЄВІ в 2024 або 2025 або 2026 роках з мінімальною сумою оцінок тесту загальної навчальної компетентності ЄВІ та тесту з іноземної мови ЄВІ не може бути менше ніж 300 балів (150 балів оцінки співбесіди з іноземної мови замість ЄВІ);
- сертифікат складання ЄВВ з методології наукових досліджень у 2025 або 2026 роках з оцінкою не менше, ніж 100 балів;
- витяг із застосунку Резерв+ та копію військового квитка, тимчасового

посвідчення або посвідчення про приписку до призовної ділянки, відповідно до чинного законодавства. Військово-обліковий документ особи, поданий в електронній формі, приймається, якщо він не містить повідомлення про вчинення правопорушення («перебуває у розшуку», «порушення правил військового обліку», тощо) та його валідність підтверджується засобами системи Резерв+.

3. Для конкурсного відбору осіб, які вступають на навчання для здобуття ступеня доктора філософії, створюється приймальна комісія. Наказ про затвердження складу приймальної комісії підписується ректором Чорноморського національного університету імені Петра Могили. Комісія приймає рішення про допуск до вступу в аспірантуру, про що вступникові сповіщається до початку вступних іспитів.

Особа, яка подає для вступу до аспірантури диплом, що виданий іноземним вищим навчальним закладом, допускається до вступних випробувань на рівні з іншими особами. Особи, які здобули за кордоном рівень (ступінь) освіти, до зарахування на навчання або протягом першого року навчання мають пройти процедуру визнання документів про здобутий рівень (ступінь) освіти на території України відповідно до Порядку визнання здобутих в іноземних закладах вищої освіти ступенів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 05 травня 2015 року № 504, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 27 травня 2015 року за № 614/27059 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 05 вересня 2022 року № 784).

4. Громадяни інших держав можуть бути зараховані на навчання для здобуття ступеня доктора філософії на підставі диплому про вищу освіту, який пройшов процедуру засвідчення (консульська легалізація, у тому числі легалізація відповідною закордонною установою України, або проставлення апостиля для країн учасниць Конвенції, що скасовує вимогу легалізації іноземних офіційних документів) та володіють українською і іноземними мовами, на підставі угод, укладених з Чорноморським державним університетом імені Петра Могили (наприклад, угод між закладами вищої освіти про міжнародну академічну мобільність).

Зарахування вступників для навчання в аспірантурі з числа іноземців на навчання за кошти фізичних та/або юридичних осіб може здійснюватися двічі на рік.

5. Зарахування іноземців на навчання на відповідний рівень вищої освіти здійснюється за результатами вступних випробувань з визначених предметів і мови навчання та на підставі академічних прав на продовження навчання, що надаються документом про здобутий рівень освіти в країні його походження, і врахування балів успішності, що дають право на продовження навчання на наступному рівні вищої освіти відповідно до законодавства країни, що видала

документ про здобутий ступінь (рівень) освіти.

Усі категорії іноземців, які вступають на навчання, зараховуються до закладів вищої освіти України на підставі наказів про зарахування.

IV. Організація і проведення вступних випробувань

1. Для конкурсного відбору осіб, які вступають на навчання для здобуття ступеня доктора філософії до Чорноморського національного університету імені Петра Могили зараховуються сума балів вступних іспитів зі спеціальності, а також результати ЄВВ з методології наукових досліджень, компонент ЄВІ, інших форм вступних випробувань (результати співбесіди, презентації дослідницьких пропозицій чи досягнень тощо) відповідно до вимог освітньо-наукових програм та рішення приймальної комісії.

Умовою допуску до вступних випробувань є:

1) успішне складання ЄВВ з методології наукових досліджень у 2025 або 2026 роках (не менше, ніж 100 балів), або складання іспиту з методології наукових досліджень замість ЄВВ на базі ЧНУ імені Петра Могили;

2) успішне складання ЄВІ в 2024, або 2025, або 2026 при цьому мінімальна сума оцінок тесту загальної навчальної компетентності ЄВІ та тесту з іноземної мови ЄВІ не може бути менше ніж 300 балів, або проходження співбесіди з іноземної мови замість ЄВІ на базі ЧНУ імені Петра Могили (не менше ніж 150 балів).

Для вступників, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності) ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста), призначаються додаткові вступні випробування рішенням приймальної комісії Чорноморського національного університету імені Петра Могили. Для вступу до аспірантури за медичними та юридичними спеціальностями вступник подає диплом магістра із зазначенням відповідної спеціальності.

Конкурсний бал розраховується за такою формулою:

Конкурсний бал (КБ) = $K_1 \times П_1 + K_2 \times П_2 + K_3 \times П_3$, де:

П1 - оцінка тесту з іноземної мови ЄВІ;

П2 - оцінка єдиного вступного випробування з методології наукових досліджень;

П3-оцінка вступного іспиту із спеціальності або спеціальностей для міждисциплінарної програми;

Предметні коефіцієнти $K_1 = 0,2$, $K_2 = 0,2$, $K_3 = 0,6$.

У разі встановлення додаткових оцінювань в ЧНУ імені Петра Могили у формі іспитів, співбесід, презентацій дослідницьких пропозицій чи досягнень у формулу розрахунку конкурсного балу вносяться додаткові компоненти. Сума предметних коефіцієнтів вступного іспиту із спеціальності або спеціальностей для міждисциплінарної програми та додаткових оцінювань дорівнює 0,6.

У разі встановлення додаткового оцінювання для осіб, які вступають для здобуття ступеня доктора філософії або доктора мистецтва з іншої галузі знань (спеціальності), ніж та, яка зазначена в їхньому дипломі, результати складання додаткового оцінювання не використовуються для розрахунку конкурсного балу, проте вступники, які не склали таке оцінювання, до подальшої участі у конкурсному відборі не допускаються.

Спеціальними умовами участі у конкурсному відборі на навчання для здобуття ступеня доктора філософії або доктора мистецтва у вигляді участі в конкурсному відборі на навчання за результатами співбесіди з іноземної мови замість ЄВІ та/або іспиту з методології наукових досліджень замість ЄВВ користуються:

- особи, яким за рішенням приймальної комісії закладу вищої освіти

відмовлено в реєстрації для участі в ЄВІ, ЄВВ 2026 року (на підставі рішення регламентної комісії при регіональному центрі оцінювання якості освіти, ухваленого за результатами розгляду документів вступника, здійсненого на запит приймальної комісії, що реєструє) через неможливість створення особливих (спеціальних) умов (за умови внесення до картки фізичної особи копії медичного висновку за формою первинної облікової документації № 086-3/о «Медичний висновок про створення особливих (спеціальних) умов для проходження зовнішнього незалежного оцінювання», затвердженою наказом № 1027/900, що завірена підписом секретаря регламентної комісії при регіональному центрі оцінювання якості освіти і печаткою регіонального центру оцінювання якості освіти, та відповідного витягу з протоколу засідання регламентної комісії при регіональному центрі оцінювання якості освіти);

- особи, яким на запит щодо можливості створення спеціальних умов для проходження ЄВІ, ЄВВ 2026 року регламентною комісією при регіональному центрі оцінювання якості освіти надано відмову в створенні через відсутність організаційно-технологічних можливостей (за умови внесення до картки фізичної особи відповідного витягу з протоколу засідання регламентної комісії при регіональному центрі оцінювання якості освіти та медичного висновку, передбаченого абзацом другим цього пункту, у якому зазначено про необхідність створення певних умов для проходження ЄВІ, ЄФВВ).

Особи визначених в цьому пункті категорій, які склали ЄВІ та/або ЄВВ, але не подолали поріг «склав/не склав» можуть брати участь в конкурсному відборі за результатами співбесіди з іноземної мови замість ЄВІ та/або іспиту замість ЄВВ виключно на місця за кошти фізичних та/або юридичних осіб.

2. Результати вступного іспиту зі спеціальності оцінюються за шкалою від 0 до 100 балів. Результати вступних випробувань до аспірантури дійсні для вступу до Чорноморського національного університету імені Петра Могили протягом 12 місяців. Особи, знання яких було оцінено балами нижче мінімального значення, встановлених Програмами вступних випробувань, до

участі в конкурсному відборі не допускаються. Прохідний бал для вступу до аспірантури – не менше 60 балів.

3. Програми вступних іспитів розробляються відповідними кафедрами і затверджуються вченою радою Чорноморського національного університету імені Петра Могили не пізніше ніж через один місяць після затвердження Правил прийому до ЧНУ імені Петра Могили. Програми вступних іспитів оприлюднюються на веб-сайтах Чорноморського національного університету імені Петра Могили. У програмах вступних іспитів містяться критерії оцінювання до кожного з них.

ЧНУ імені Петра Могили забезпечує відеозапис оцінювань в закладі вищої освіти не менше ніж з двох камер відеоспостереження, розміщення на сайті закладу вищої освіти, внесення посилання на цей запис в ЄДЕБО впродовж трьох робочих днів після оприлюднення оцінок вступників, а також зберігання відеоматеріалів та знеособлених письмових робіт на цих ресурсах у відкритому доступі протягом одного року у вигляді активних інтернет-посилань. Відеозапис оцінювань вступників, які перебувають на тимчасово окупованій території та/або військовослужбовців не оприлюднюється, але зберігаються в приймальній комісії.

4. Особам, допущеним за рішенням приймальної комісії до вступних іспитів в аспірантуру, надається відпустка для підготовки та складання іспитів згідно з чинним законодавством України. Особи, які без поважних причин не з'явилися на вступні випробування у визначений розкладом час та які забрали документи після дати закінчення прийому документів, до участі у конкурсному відборі не допускаються.

5. Вступні іспити зі спеціальності до аспірантури проводяться предметними комісіями, до складу яких входить, як правило, три - п'ять осіб, які призначаються наказом ректора Чорноморського національного університету імені Петра Могили.

6. До складу предметних комісій включаються доктори філософії та доктори наук, які проводять наукові дослідження за відповідною спеціальністю та відповідають за виконання відповідної освітньо-наукової програми.

7. За результатами проведення вступних випробувань до аспірантури приймальна комісія приймає рішення щодо кожного вступника за процедурою, визначеною правилами прийому до вищого навчального закладу.

Рішення приймальної комісії про зарахування до аспірантури затверджується наказом ректора університету, який оприлюднюється в установленому порядку. Перескладання вступних іспитів не допускається.

8. Апеляції на результати вступних випробувань, що проведені Чорноморським національним університетом імені Петра Могили, розглядає апеляційна комісія цього університету, склад та порядок роботи якої затверджуються наказом ректора.

9. Аспіранту одночасно з його зарахуванням відповідним наказом керівника

вищого навчального закладу призначається науковий керівник з числа наукових або науково-педагогічних працівників з науковим ступенем. Рішенням вченої ради аспіранту може бути призначено два наукових керівники з відповідним розподілом обов'язків між ними.

Науковий керівник аспіранта здійснює наукове керівництво роботою над дисертацією, надає консультації щодо змісту і методології наукових досліджень аспіранта, контролює виконання індивідуального навчального плану аспіранта і відповідає на засіданні кафедр за належне та своєчасне виконання обов'язків наукового керівника.

Науковий керівник, який є доктором наук, може здійснювати одночасне наукове керівництво (консультавання), як правило, не більше п'яти здобувачів наукових ступенів, включаючи тих, що здобувають науковий ступінь доктора наук.

Науковий керівник, який має ступінь доктора філософії, може здійснювати одночасне наукове керівництво роботою над дисертаціями, як правило, не більше трьох здобувачів наукового ступеня доктора філософії.

10. Відомості щодо результатів вступних випробувань формуються в Єдиній державній електронній базі з питань освіти.

V. Процедура зарахування

1. Рішення про рекомендації до зарахування вступників на місця за кошти державного бюджету комісія приймає у термін, визначений пунктом 1 розділу II та згідно з порядком формування рейтингового списку, що впорядковується відповідно до конкурсного бала вступника – від вищого до нижчого.

2. Зарахування до аспірантури проводиться наказом ректора.

3. Офіційним повідомленням про зарахування вважається оприлюднення відповідного рішення на стенді приймальної комісії Чорноморського національного університету імені Петра Могили. Рішення приймальної комісії про рекомендації до зарахування також розміщується на веб-сайті університету.

4. Аспіранти денної форми навчання отримують академічну стипендію у разі зарахування на навчання за державним замовленням у відповідності з чинним законодавством України.

VI. Підготовка здобувачів ступеня доктора наук у докторантурі Чорноморського національного університету імені Петра Могили

1. З метою завершення роботи над науковими дослідженнями та оформлення їх результатів та/або для підготовки публікацій до захисту для здобуття ступеня доктора наук особа має право вступити до докторантури університету на 2 роки. Докторанти отримують академічну стипендію у разі зарахування на навчання у відповідності з чинним законодавством України.

Протягом строку перебування в докторантурі докторант зобов'язаний захистити результати своїх наукових досягнень у вигляді дисертації, або опублікованої монографії, або наукової доповіді за сукупністю статей, опублікованих у вітчизняних, перелік яких затверджується МОН, і міжнародних наукометричних, рецензованих фахових виданнях у спеціалізованій вченій раді.

Здобувач ступеня доктора наук у дисертації (монографії, сукупності наукових робіт) повинен представити узагальнення самостійних досліджень стосовно актуальної наукової проблеми (групи проблем) у межах однієї або кількох галузей знань, результати яких забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення, є достовірними та пройшли широку апробацію.

Перебування в докторантурі не є обов'язковою умовою для подання наукових досягнень до спеціалізованої вченої ради та подальшого їх публічного захисту для здобуття ступеня доктора наук.

2. Прийом до докторантури для завершення докторської дисертації здійснюється з урахуванням наукових, науково-технічних досягнень за обраною спеціальністю відповідно до встановлених вимог.

До докторантури приймаються особи, які мають ступінь доктора філософії (кандидата наук), наукові здобутки та опубліковані праці з обраної спеціальності (зокрема публікації в міжнародних реферованих журналах, індексованих в наукометричних базах, згідно з вимогами до рівня наукової кваліфікації осіб, які здобувають наукові ступені) і які мають наукові результати, що потребують завершення або оформлення у вигляді дисертації, монографії чи наукової доповіді за сукупністю статей.

3. Для вступу до докторантури вступник попередньо подає кафедрі, відділу, лабораторії чи іншому науковому підрозділу в університеті розгорнуту пропозицію, в якій міститься план дослідницької роботи та/або інформація про обсяг наукової роботи, необхідної для підготовки результатів проведених досліджень до захисту. Протягом місяця з дня надходження документів від усіх вступників відповідний науковий підрозділ заслуховує їх наукові доповіді і шляхом голосування визначає можливість зарахування кожного вступника до докторантури та подає висновки на розгляд вченої ради університету.

Перелік та строк подання документів, необхідних для вступу до докторантури повинен включати, зокрема:

- письмову характеристику наукової діяльності вступника, складену доктором наук, який є штатним науково-педагогічним або науковим працівником відповідного вищого навчального закладу, із згодою бути науковим консультантом в разі його вступу до докторантури;

- заяву вступника;

- листок обліку кадрів і автобіографію;

- копію диплома магістра (спеціаліста) із зазначенням здобутої

спеціальності (кваліфікації), додаток;

- копію диплома доктора філософії або кандидата наук;
- список опублікованих наукових праць і винаходів (загальний та після отримання ступеня доктора філософії);
- план-проспект дисертації;
- рекомендацію до докторантури (за наявності);
- 3 фотокартки 3x4;
- копію паспорта;
- копію довідки про присвоєння ідентифікаційного номеру.

Термін подання документів до зарахування за кошти державного бюджету проводиться з 05 серпня до 23 серпня. Зарахування з 01 вересня.

Особа, яка подає для вступу до докторантури диплом, що виданий іноземним вищим навчальним закладом, допускається до вступу нарівні з іншими вступниками. У разі позитивного рішення вченої ради щодо зарахування такого вступника в докторантуру вчена рада університету приймає рішення про визнання його диплома. У разі відмови вчена рада університету надає вступнику обґрунтоване пояснення причин такої відмови.

4. Вчена рада Чорноморського національного університету імені Петра Могили розглядає висновки кафедри, відділу, лабораторії щодо кожного вступника і приймає рішення про його зарахування до докторантури та відповідно до наданої характеристики наукової діяльності вступника призначає докторанту наукового консультанта з числа штатних науково-педагогічних або наукових працівників університету із ступенем доктора наук з відповідної спеціальності. Рішення вченої ради затверджується і оформляється наказом ректора університету. Науковий консультант може здійснювати підготовку лише одного докторанта.

5. Атестація докторанта здійснюється спеціалізованою вченою радою з відповідної спеціальності, яка функціонує у Чорноморського національного університету імені Петра Могили, або постійно діючою спеціалізованою вченою радою з відповідної спеціальності іншого закладу вищої освіти (наукової установи) за клопотанням університету, або за заявою докторанта.

6. Державне замовлення на підготовку здобувача вищої освіти ступеня доктора наук в докторантурі за спеціальностями розподіляється на конкурсній основі між інститутами та факультетами університету, на яких діють спеціалізовані вчені ради з відповідних спеціальностей.

Інформація про розподіл державного замовлення оприлюднюється на офіційному веб-сайті університету (<https://chmnu.edu.ua/>).